

Resa till Munkteilmuseet och Ebelingmuseet med besök hos keramikern Rolf Berg 2 december 2025

Dagens första besöksmål var Munkteilmuseet i Eskilstuna.

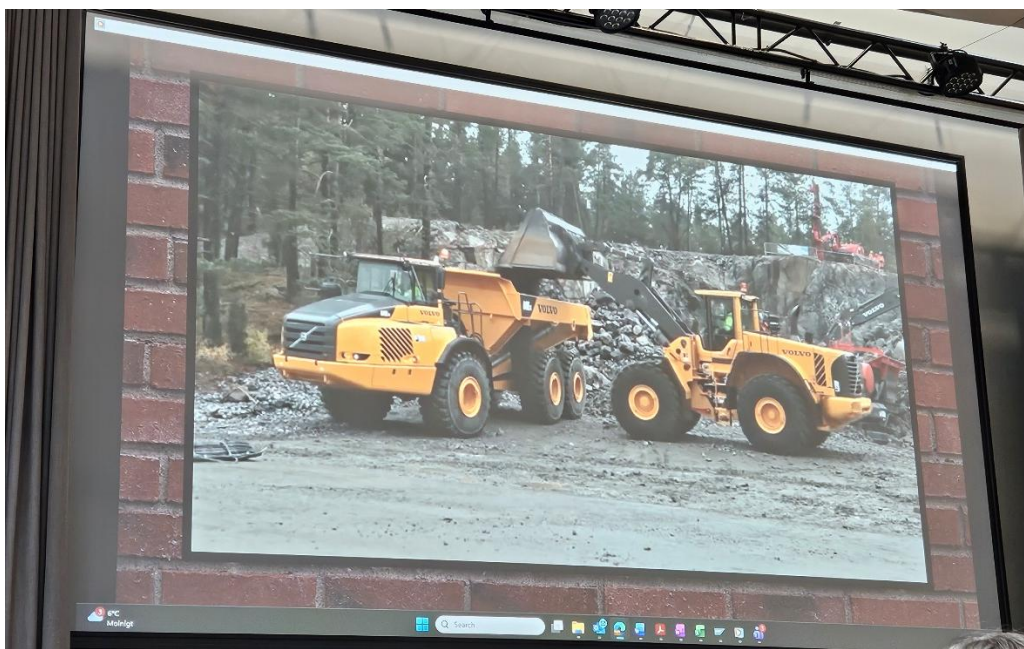
Det ligger i de gamla fabrikslokalerna för Munktells Mekaniska Verkstad, som startades 1832 av ingenjören och entreprenören Johan Theofron Munkteill.

Inledningsvis serverades vi kaffe och smörgås i en av de stora utställningssalarna.

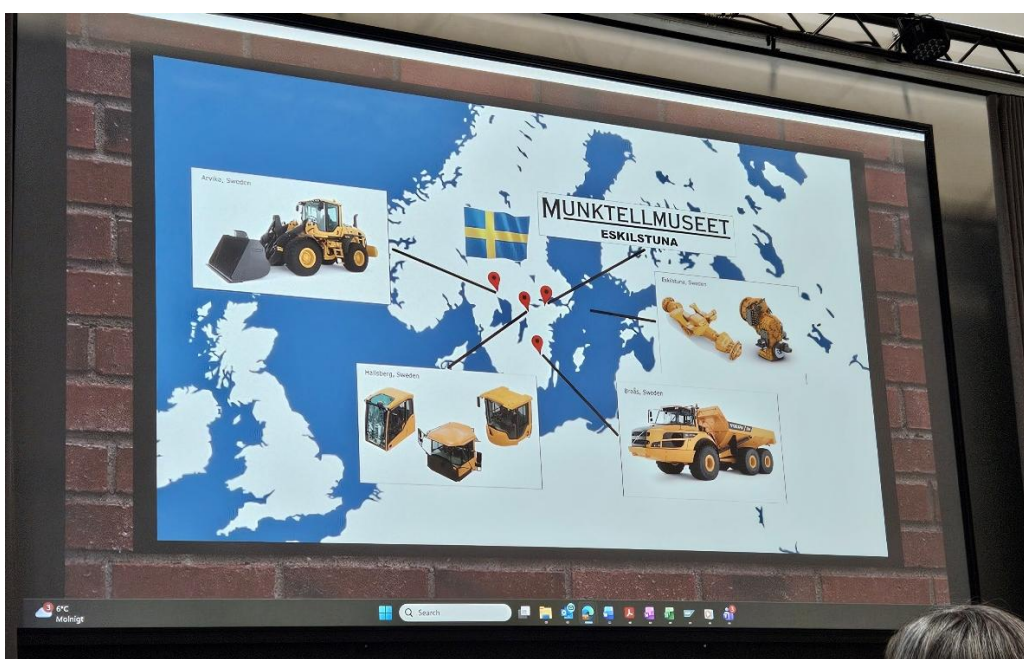

Här fick vi en introduktion till verksamheten som har bedrivits i fabriken.

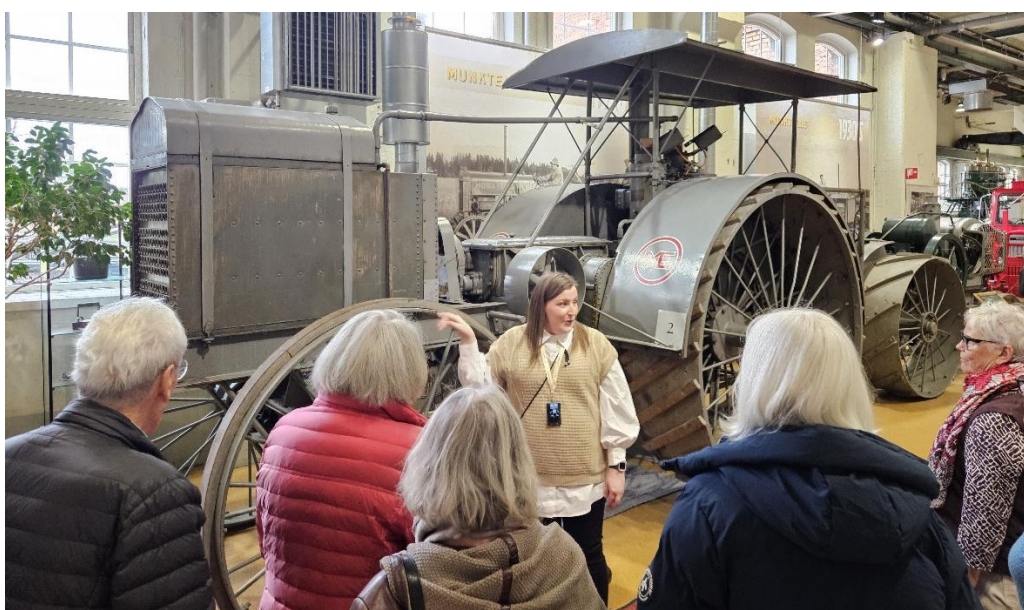
Vi fick se en film om utvecklingen från Munktells Mekaniska, via Bolinder-MunkteLL efter en sammanslagning med Bolinders Mekaniska 100 år senare och senare även uppköpet av Volvo 1950.

Företaget fick namnet Volvo-BM 1973 och började alltmer inrikta sig på anläggningsmaskiner.

Produkterna har fått stor spridning över världen och företaget blev allt större och mäktigare.

Idag är Volvo Construction Equipment (VCE), som det nu heter, ett av de ledande företagen för anläggningsmaskiner med ett brett utbud som innefattar hjullastare, grävmaskiner, dumprar, schaktmaskiner och asfaltmaskiner bland annat.

Vi blev indelade i två grupper, som fick en rundvandring bland de stora maskinerna.

Här visar guiden den allra första traktorn, kallad MunkteLL 30-40, som gjordes av Munktells Mekaniska 1915.

Det är en bjässe på 8 300 kg, som drog en 5-skärig plog.

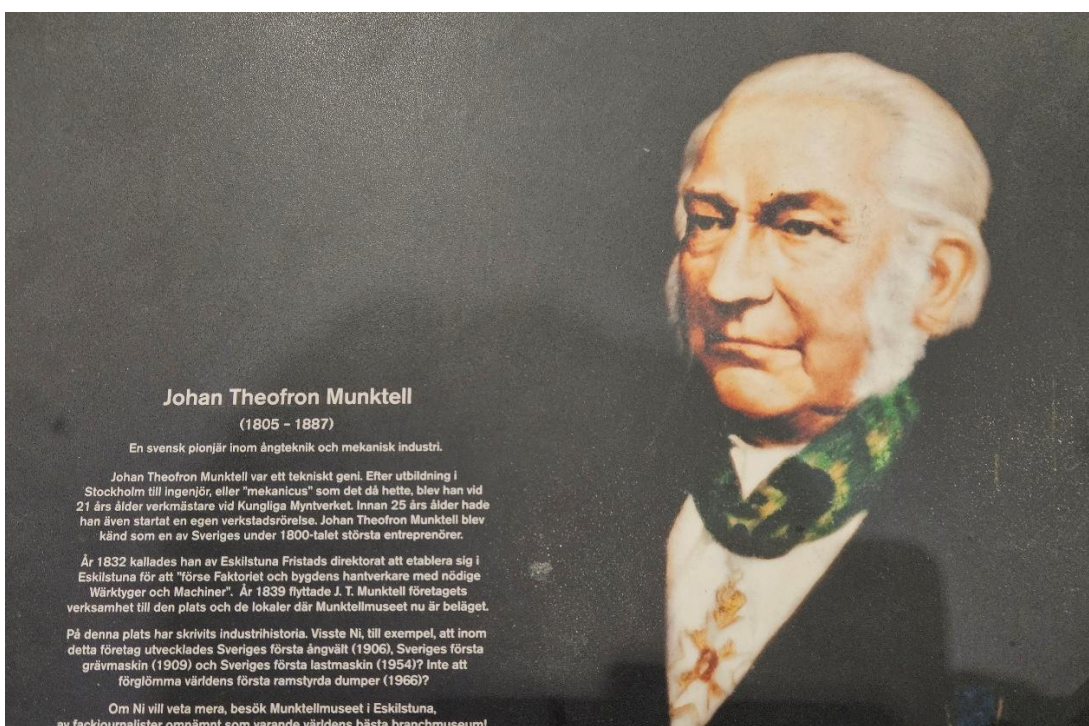

Vi passerade mängder av olika mindre traktorer som tillverkades av Munktells och senare Bolinder-MunkteLL.

Guiden förevisade Sven, en 2-cylindrig ångmaskin från 1890-talet.

Den tillverkades för att driva maskiner på Munktells.

Skaparen av MunkteLLs Mekaniska Johan Theofron MunkteLL anses ha varit ett tekniskt geni.

Han var också pionjär och en framsynt man, som såg till att hans unga arbetare fick gå i skola och läsa till ingenjörer på kvällstid.

Den här baklastaren, monterad på en traktor, var mycket populär på 1950-talet då den kom, trots att den var krånglig att ta sig in i och ut ur.

"Grus-Kalle" är världens första serietillverkade dumpster och den tillverkades av Bolinder-Munktel m.fl. 1966.

Det fanns mycket andra maskiner också att titta på museet under vår rundvandring, men till slut var det dags att ge sig iväg mot en hägrande lunch.

Rademachersmedjorna är ett friluftsmuseum i centrala Eskilstuna med bevarade smedjor från 1600-talet.

I ett av de gamla husen finns restaurang Jernberghska, där vi skulle få vår lunch.

Vi serverades en kall och en varm jultallrik i den anrika miljön.

Efter måltidsrasten åkte vi vidare till Torshälla, där vi delades i två grupper.

Vår grupp började i butiken där man säljer keramikern Rolf Bergs välkända tomtar.

Strax bredvid ligger Ebelingmuseet, där den andra gruppen fick börja med en visning.

Museet visar måleri, keramik och skulpturer av konstnären, Allan Ebeling (1897–1975).

I Torshälla finns ett antal av Ebelings konstverk bland andra "Tors Bockar", en skulpturgrupp i Torshällaån.

I museet finns en förlaga, till höger på bilden här.

Museet invigdes 1997, efter en donation från konstnärens familj.

Allan Ebeling var nog ganska okänd för de flesta av oss innan.

Men efter visningen i det fina museet hade vi fått en inblick i ett mångfacetterat konstnärskap.

Mätta på intryck äntrade vi bussen för en lugn hemfärd.